

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

አዲስ *ነጋሪ ጋዜጣ* ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

ሰላሳ አንደኛ ዓሞት ቁጥር ፶ አዲስ አበባ ሐምሌ ፲ ቀን ፪ሺ፲፬ ዓ.ም.

በአዲስ አበባ ከተማ ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 31th Year No.50 Addis Ababa July 17, 2022

<u>ማውጫ</u> <u>አዋጅ ቁተር ፸፯/፪ሺ፲፬</u> የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ዋና ኦዲተር

<u>መስሪያ ቤት ማቋቋሚያ አዋጅ</u>

76..... <u>TOTES</u>

አዋጅ ቁጥር ፸፯/፪ሺ፲፬

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ዋና ኦዲተር

<u>መስሪያ ቤት ማቋቋሚያ አዋጅ</u>

የከተማው አስተዳደር የከተማውን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እንቅስቃሴዎች በተገቢው ለመምራትና ለማስተዳደር የተሟላና አስተማማኝ መረጃ ለማግኘት የሚያስችል የተጠናከረ የኦዲት ሥርዓት ማደራጀት አስፌላጊ በመሆኑ፤

በልዩ ልዩ የልማትና አስተዳደር መስኮች የተሰማሩ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የኅንዘብ አስተዳደር ተገቢውን የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት የተከተለ፣ የነቢ አሰባሰባቸው፣ የወጪ አፌቃቀዳቸውና የንብረት አስተዳደራቸው የመንግስት *ሕግ፣ ደንብና መመሪያን* ተከተ**ሎ የተፈፀመ መሆኑን**ና ዕቅድና ፕሮግራማቸውንም በቅልዯፍና አና ኢኮኖሚያዊ በሆን መንገድ በማከናወን የሚጠበቅባቸውን 71 ማሳካታቸውን ማረ.21ፕ አስፈላጊ በመሆኑ፤

> የአንዱ ዋ*ጋ* Unit price

CONTENT

Proclamation No. 77/2022

The Addis Ababa City Government Office of the

Auditor General

Establishment Proclamation

Proclamation No. 77/2022

The Addis Ababa City Government Office of the

Auditor General

Establishment Proclamation

WHEREAS, it is necessary for the city administration to organize a strong audit system to obtain complete and reliable information to properly manage and manage the economic and social activities of the city;

WHEREAS, It is important to ensure that the financial management of Addis Ababa city administration offices and organizations engaged in various fields of development and management follow the appropriate accounting system, that their revenue collection, expenditure approval and asset management are carried out in accordance with government laws, regulations and guidelines, and that they achieve their expected goals by carrying out their plans and programs in an efficient and economical manner;

አዲስ ነ*ጋሪ ጋ*ዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. <u>፪</u>ሺ፬<u>፻፵</u>፭ Addis nagari gazeta P.O.Box. 2445 የመሥሪያ ቤቱን አስራር ከዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎች ጋር ማጣጣም፣ የዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤቱንና የኦዲት ባለሙያዎችን የሙያ ነፃነት ማረጋገጥና የመሥሪያ ቤቱን አቅም በማሳደግ የኦዲት ሽፋንና ጥራት የበለጠ መጨመር አስፊላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአዲስ አበባ ከተማ ምክር ቤት በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፩/፩ሺ፱፻፺፭ (እንደተሻሻለ) አንቀጽ ፲፬ ንዑስ አንቀጽ (፩) ተራ ፌዴል (ሀ) መሰረት ይህንን አዋጅ አውጥቷል፡፡

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ ድን*ጋ*ጌ

§. አምር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤትን እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር ፸፯/፪ሺ፲፬ ዓ.ም" ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆን በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- ፩. **"ከተማ"** ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ነው፤
- ፪. "**ከተማ አስተዳደር**" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ነው፤
- ፫. **"ከንቲባ**" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ ነው፤
- ፬. **"ምክር ቤት"** ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ምክር ቤት ነው፤
- **፩. "መሥሪያ ቤት"** ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ዋና ኦዲተር *መስሪያ* ቤት ነው፤
- ፯. "ዋና አዲተር" ማለት በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፩/፩ሺ፱፻፺፭ (እንደተሻሻለ) አንቀጽ ፲፬ ንዑስ አንቀጽ (፪) ተራ ፊደል (ሽ) እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ መሠረት የተሾመ ዋና ኦዲተር ነው፤

WHEREAS, its necessary Aligning the office's procedures with international audit standards, ensuring the professional independence of the auditor general's office and audit experts, and increasing the capacity of the office to further increase audit coverage and quality;

NOW, THEREFORE, in accordance with letter (A) of Sub-Article (1) of Article 14 of the Revised Charter of the Addis Ababa City Government Proclamation No. 361/2003 (as amended); the Addis Ababa City Council has issued this Proclamation as follows.

Part One

General Provisions

1. Short Title

This Proclamation may be cited as: "The Addis Ababa City Government Office of the Auditor General Re Establishment Proclamation No. 77/2022."

- **2.** <u>**Definition**</u> In this Proclamation, unless the context requires otherwise:
 - 1. "City" means the Addis Ababa city;
 - "City Government" means the Addis Ababa city government;
 - 3. "Mayor" means the Addis Ababa city mayor;
 - 4. "Council" means the Addis Ababa city Government council
 - 5. **"The Office"** means the office of the Auditor General of Addis Ababa.
 - 6. "Auditor General" means a person appointed in accordance with Letter (H) of Sub-article (2) of Article 14 the revised Addis Ababa City Administration Charter Proclamation No. 361/1995, and Article 8 of this Proclamation;

- ፯. **"የመንግሥት መሥሪያ ቤት"** ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በክፊል በከተማው አስተዳደር በጀት የሚተዳደር ማንኛውም የከተማው አስተዳደር *መሥሪያ* ቤት ነው፤
- ፰. **"የመንግሥት የልጣት ድርጅት**" ማለት ሙለ በሙለ ወይም በከፊል በከተማው አስተዳደር ሥር የሆነና አግባብነት ባላቸው በከተማው አስተዳደር ሕጎች መሠረት የተቋቋመ የልጣት ድርጅት ነው፤
- <u>፱</u>. "**አዲተር**" ማለት በዚህ *ሙ*ስሪያ ቤት በፋይናሽያልና ሕጋዊነት ኦዲት፣ በክዋኔ የጥናት፣ አዲት፣ የጥራት፣ የመረጃ ቴክኖሎጂ፣ የመንግስት ገቢ ኦዲትና ሌሎች ዓይነት ኦዲቶችን በተለያየ ደረጃና እርከን በውጭ አዲተርነት ተመድበው የሚሰሩ **ዳይሬክተሮች፣** ማናጀሮች፣ የቡድን አስተባበሪዎችና ረዳት ኦዲተሮች ሲሆኑ በኮንትራት የሚቀጠሩትንም ይጨምራል፤
- ፲. **"ሃብት**" ማለት ማንኛውም የሚንቀሳቀስ እና የማይንቀሳቀስ የ*መን*ግስት ንብረት ነው ።
- ፲፩. "የበት አድራጎትና አበዳሪዎች ሒሳብ" ማለት የመንግስት መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች አድራጎት ከበታ ወይም አበዳሪዎች በዓይነት ወይም การหก በስጦታ፣ በድ*ጋ*ፍ ወይም በብድር የተገኘ ሐሳብ ነው ፤
- ፲፪. "ዓለም-አቀፍ የኦዲት ደረጃዎች" ማለት በዓለም-አቀፍ የዋና ኦዲተሮች ድርጅትና የአፍሪካ ዋና ኦዲተሮች ተቋም አማካኝነት በየጊዜው እየተሻሻሉ በስራ ላይ የዋሉትን እና ሃገራችን የተቀበለቻቸው ዓለም-አቀፋዊ የኦዲት አሰራርና አሬፃጸም ደረጃዎች ናቸው፤
- ፲፫. "ሰው" ማለት የተራዋሮ ሰው ወይም ሕ*ጋ*ዊ ሰውነት የተሰጠው ድርጅት ነው።

፫. የፆታ አገላለጽ

በዚህ አዋጅ ውስጥ በወንድ ፆታ የተደነገገው የሴትንም ፆታ ያካትታል፡፡

- 7. "Government office" means any office of the city government that is administered in whole or in part by the city government budget;
- 8. "Public Enterprise" means a development enterprise wholly or partially under the control of the city government and established in accordance with the relevant laws of the city government;
- 9. "Auditor" means the directors, managers, team coordinators and assistant auditors who are assigned to conduct financial and legality audits, operational audits, quality, research, information technology, government revenue audits and other types of audits at different levels and levels in this office, including those employed by contract;
- 10. **"Wealth"** means any movable or immovable property of the Government.
- 11. "Charity and Creditors' Account" means an account received by government offices and organizations from charities or creditors in kind or in money by way of gifts, support or loans;
- 12. "International audit standards" means the international audit procedures and performance standards adopted by Ethiopia and updated regularly by the International Organization of Auditor Generals and the Institute of Auditor Generals of Africa;
- 13. **"Person"** means any natural or juridical person.

3. Gender Expression

In this Proclamation, any expression in the masculine gender shall include the feminine.

THE GO

፬. መቋቋም እና ተጠሪነት

- ፩. የአዲስ አበባ ከተማ ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ከዚህ በኋላ "መሥሪያ ቤቱ" እየተባለ የሚጠራ የሕግ ሰውነት ያለው ራሱን የቻለ የአስተዳደሩ አካል ሆኖ እንደገና በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፤
- ፪. *መ*ስሪያ ቤቱ ተጠሪነቱ ለአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ምክር ቤት ይሆናል፡፡

፩. የመስሪያ ቤቱ *ዓላማዎች*

መስሪያ ቤቱ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

- ፩ የከተማው አስተዳደር ምክር ቤት ስለከተማው አስተዳደር ዕቅዶችና በጀት አስተማማኝ መረጃ አግኝቶ በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚረዳ የአዲት ሥርዓት መዝር ጋትና ማጠናከር፤
- ፪ የኦዲት ሙያና አሰራር ዓለም-አቀፍ የኦዲት መመዘኛዎችን እንዲጠብቅ ማድረግ፣
- ፫. የኦዲት ሽፋን በማሳደግ በከተማው አስተዳደር የመንግስት ተቋማት የፋይናንስና የአሰራር ግልጽነትና ተጠያቂነት እንዲሰፍን አስተዋጽዖ ማድረግ።

፯. የመስሪያ ቤቱ አደረጃጀት

መስሪያ ቤቱ።-

- ፩. በምክር ቤቱ የሚሾም ዋና ኦዲተርና ምክትል ዋና ኦዲተሮች እና
- ፪. ለስራው አስፈላጊ የሆኑ አደረጃጀትና ሥራተኞች፣

ይኖሩታል::

4. Establishment and accountablity

- The Office of the Auditor General of Addis Ababa City, (hereinafter referred to as the "The Office") is hereby reestablished as an independent public office of the city administration having legal personality;
- The office shall be accountable to the Council of the city.

5. Objectives of the office

The Office shall have the following objectives:

- Establishing and strengthening an audit system that helps the city council to get reliable information about the plans and budget of the city Administration and enables it to administer it well;
- 2. To ensure that the auditing profession and practice maintain international auditing standards.
- 3. By increasing audit coverage, contributing to financial and operational transparency and accountability of government institutions in the city administration.

6. Organization of the Office

The Office shall have:

- An Auditor General who will be appointed by the Council and Deputy Auditor Generals.
- The necessary departments and employees for the work.

<u>ክፍል ሁለት</u> ሥልጣንና ተግባር

፯. የመሥሪያ ቤቱ ሥልጣንና ተግባር

መሥሪያ ቤቱ በህግ የተሰጠውን ሥልጣንና በዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎችና ስምምንቶች የተደነገገውን ተግባር ለማከናወን የሚያስፌልገው ተግባርና ኃላፊነት ይኖረዋል፤ በዚህ አጠቃላይ ድንጋጌ ሳይወሰን መሥሪያ ቤቱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖሩታል:-

- ፩. በከተማው አስተዳደር የመንግስት መሥሪያ ቤቶችና የመንግስት ልማት ድርጅቶች ላይ የፋይናንስና ህጋዊነት አዲት፣ የክዋኔ አዲት፣ የገቢ አዲት፣ የአካባቢ አዲት፣ የመረጃ የቴክኖሎጂ አዲት፣ ልዩ አዲት እና እንዳስፈላጊነቱ ሌሎች አዲቶችን ያደርጋል፤ ያስደርጋል፤
- ፪. አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ከሀዝብ አገልግሎት ሰጪና ከመንግስት ተቋም ጋር ካለው ኮንትራት ውል አፌጻጸም ጋር የሚገናኙ ጉዳዮችን በተመለከተ የግል ድርጅቶችን አስፈላጊ የሆኑ ማስረጃዎችና ሪፖርቶችን ሊመረምር ይችላል፣
- ፫. በመንግስት መስሪያ ቤቶች ወይም ድርጅቶች ኦዲት ግኝቶች ላይ ክትትል ያደርጋል፤ ስለአፌጻጸጣቸው ገምግሞ ግብረ መልስ ይሰጣል፤ ስለሁኔታው ለሚመለከተው አካል ሪፖርት ያደርጋል፤
- ፬. ለመንግስት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የተሰጠ እርዳታ እና ብድር ኦዲት ያደር*ጋ*ል፤ ያስደር*ጋ*ል፤
- ፩. ውጤታማ የሀብት አጠቃቀምን ለማሳደግና ወቅታዊና ለውሳኔ አጋዥ የሆነ የኦዲት ሪፖርት ለማቅረብ እንዲረዳው ሂሳብ ከመዘጋቱ በፊት የኦዲት ሥራውን ሲጀምር ይችላል፤
- ፮. ከፌዴራልና ከክልል ዋና አዲተር መሰሪያ ቤቶች፣ ከፃል አዲት ድርጅቶች አና ከሚመለከታቸው መስሪያ ቤቶች 2C በመመካከር የአዲት ሥርዓትና ደረጃ በሚዳብርበት ひるか የስራ *ፃንኙነትና* ተብብር ያደርጋል፤

PART TWO

POWER AND DUTIES

7. POWER AND DUTIES OF THE OFFICE

The office will have the duties and responsibilities required to carry out the mandate given by law and the duties prescribed by international auditing standards and agreements; Regardless of this general provision, the office shall have the following powers and duties:-

- 1. undertake financial and legality audit, performance audit, revenue audit, environmental audit, information technology audit, special audit, and other audits, as deemed necessary, in public offices and public enterprises of the city government; cause the undertaking of the thereof;
- 2. when it has been found necessary, may examine the necessary evidences and reports of private organizations regarding issues concerning the contract agreement of the organization with that of the public service provision and public institutions;
- 3. follow up the audit findings of public offices or public enterprises; provide feedback on their performance; report same to the relevant organ;
- 4. undertake auditing regarding grants and loans given to public offices and public enterprises; cause the undertaking of same;
- may commence its auditing activities before the closing of accounts to enhance effective resource utilization and submit audit reports that are timely and helps to make sound decisions;
- establish a working relation in consultation with the federal and regional auditor general offices, private auditing firms, and the relevant offices to enhance the auditing system and standard;

107*6*%

- ፯. በከተማው አስተዳደር ውስጥ የኦዲት ሙያ ትክክለኛውን ፌር ይዞ እንዲዳብር ጥረት ያደር ኃል፣ አስፌሳጊውን ቁጥጥር ያደር ኃል፤
- ፰. አስፌላጊ ሆኖ ሲያገኘው የአስተዳደሩ መስሪያ ቤት የውስጥ አዲተሮች የመስሪያ ቤታቸውን ሂግብና ንብረት አዲት አድርገው ውጤቱን እንዲገልጹለት ሊያደርግ ይችላል፤
- ፬. የከተማ አስተዳደሩ የፋይናንስ ቢሮ ስለ ገንዘብ አጠባበቅ፣ የሂሳብ አያያዝና የንብረት አስተዳደር በተመለከተ በሚያዘጋጀው መመሪያ ላይ አስፌላጊውን ምክርና ሀሳብ ይሰጣል፤
- ፲. ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች እና ልማት ድርጅቶች ጋር በመተባበር ለውስዋ ኦዲተሮች ስልጠና ይሰጣል፤የውስዋ ኦዲት አሰራርን በማዯናት ለአስተዳደሩ አካላት ተገቢውን ምክር ይሰጣል፤ያሰጣል፤
- ፲፩. አንድ ሂሳብ የወንጀል ዋርጣሬ ባለበት ሁኔታና ታማኝነት በጎደለው አኳኋን መያዙን ለማመን በቂ ምክንያት ያለው እንደሆነ ሂሳቡን የሚመለከቱ ጽሑፎች፣ መዘክሮች፣ መዝባቦች፣ ሥነዶችና ሌሎች ተያያዥነት ያላቸው መረጃዎችን ያሽጋል፤
- îê. የመንግሥት በከተማ አስተዳደሩ *ው*ራተኞች ውስጥ የተመለከቱት บๆ *ዓ*ላማ*ዎችና* መሰረታዊ የሥራተኛው መብትና ጥቅም እንደተጠበቀ የከተማው ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ መሰረት ለመሥሪያ ቤቱ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞችን በራሱ ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል፣ ያሰናብታል፤
- ፲፫. የሥራተኞቹን ደመወዝና ጥቅማ ጥቅሞች አጥንቶ ለምክር ቤት ያቀርባል ፣ ሲወሰን ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፲፬. መስሪያ ቤቱ በጀት አዘ*ጋ*ጅቶ ለምክር ቤት ያቀርባል፣ ሲጸድቅ ስራ ላይ ያውላል፣

- **7.** Exert efforts to strengthen and ensure that the auditing profession is on the right track in the city government; make the necessary follow up;
- **8.** When it has been found necessary, may request internal auditors of the offices of the city government to audit the accounts and properties of their respective offices and report the findings of the thereof;
- **9.** Provide the necessary advice and suggestions regarding cash handling, accounting and property administration directives to be prepared by the finance bureau of the city government;
- 10. Give trainings for internal auditors in cooperation with the concerned offices and public enterprises; provide or cause the provision of relevant advice to the organs of the city government through conducting studies about internal auditing procedures;
- 11. Seal writings, archives, records, evidences, and other related information with an account when there is ample reason to perceive that the account has been handled dishonestly and with conditions open for crime;
- 12. notwithstanding the basic objectives and rights and interests of employees that are specified under the civil servants' law of the city government, hire, manage, and dismiss employees for the office pursuant to the Regulation to be issued by the council of the city;
- 13. Conduct a study regarding the salary and benefits of its employees and submit it to the council; implement the thereof upon approval;
- 14. Prepare the budget of the office and submit it to the council; implement same upon approval.

76

ክፍል ሶስት

አዲስ *ነጋሪ ጋ*ዜጣ ቁጥር ፶ ሐምሌ ፲ ቀን ፪ሺ<u>፲፬</u> ዓ.ም.

ሹመት

፰. የዋና ኦዲተር አሿሿምና ተጠሪነት

- **፩. ዋና አዲተሩ በከንቲባው አቅራቢ**ነት በምክር ቤቱ ይሾማል፤
- **፪. የአስተዳደሩ ዋና ኦዲተር** ተጠሪነቱ ለምክር ቤቱ ይሆናል፡፡

፱. የምክትል ዋና ኦዲተሮች አሿሿምና ተጠሪነት

- ፩. በዋና ኦዲተሩ አማካኝነት ለከንቲባው ቀርበው በከተማው ምክር ቤት የሚሾሙ ምክትል ዋና ኦዲተሮች ይኖሩታል፤
- **፪. ምክትል ዋና አዲተሮች** ዘርፎቹን ያ,መረላ
- <u>ሮ.</u> የምክትል ዋና ኦዲተሮች ተጠሪነት ለዋና አዲተሩ ይሆናል፡፡

፲. ለሹመት የሚያበቁ መመዘኛዎች

ለሽመት የሚያበቁ መመዘኛዎች የሚከተሉት ይሆናሉ፡፡-

- **፩. ዜማነቱ ኢትዮጵያዊ የሆነ፤**
- ያ.ለኢ*ትዮጵያ* **ፌ**ዴሌላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግስት ተገዥ የሆነ፤
- ፫. በአዲት ስራ ወይም አግባብነት ባለው ሙያ የሰለጠን እና በመንግስት የኦዲት ስራ ሰፊ አውቀትና ልምድ ያለው፤
- ፬. የአዲት ስራ ውጤታማና ሚዛናዊ በሆነ መንገድ ለመምራት የሚያስችል ሥነ-ምግባር ያለው፤
- <u>፯</u>ስራውን ለመስራት የሚያስችል የተሟላ *ጤንነት ያ*ለው፤
- ፯. ከማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ገለልተኛ የሆነ መሆን አለበት፡፡

ክፍል አራት የዋና አዲተርና የምክትል ዋና አዲተር ሥልጣንና ተፃባር

፲፩. የዋና አዲተሩ ሥልጣንና ተግባር

ዋና አዲተሩ የመስሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ vg аны አዋጅ ለመስሪያ ቤቱ የተሰጠውን ስልጣንና ተግባር በስራ ላይ ከማዋል በተጨማሪ հուս የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

PART THREE APPOINTMENT

8. Appointment and Accountability of the **Auditor General**

- 1. The Auditor General shall be appointed by the city council up on the nomination of the mayor of the city
- 2. The Auditor General shall be accountable to the City Council

9. Appointment and Accountability of the **Deputy Auditor General**

- 1. Deputy Auditor General shall be appointed by the city council through the nomination of the Mayor based on the suggestion of the Auditor General.
- 2. Deputy Auditor Generals lead the departments;
- 3. Deputy Auditor Generals shall be Accountable to the Auditor general.

10. Criteria for appointment

The following shall be the criteria for Appointment

- 1. Shall be an Ethiopian citizen.
- 2. Committed to abide by the constitution of the Federal DemocraticRepublic of Ethiopia.
- 3. Qualify in Auditing or related field with experience in and knowledge of public Auditing and finance.
- 4. Have an ethical background which will enable to lead Auditing in a successful and balanced manner.
- 5. No previous court ruling for criminal proceedings.
- 6. Be in a good heath condition to carry out his duties.
- 7. Be neutral from any political party.

PART FOUR POWERS AND DUTIES OF AUDITOR **GENERAL AND DEPUTY AUDITOR GENERALS**

11. Powers and Duties of the Auditor General

The auditor general shall be head of the office and shall in addition to implementing the powers and duties of the office provided in this proclamation, have the following powers and duties;

- <u>፩</u>. ስለ መስሪያ ቤቱ ሥራዎች ዓመታዊ ዘገባ ለምክር ቤቱ ያቀርባል፤
- ፪. ዓመታዊ አጠቃላይ ዘገባ የማቅረቢያ ጊዜ ድረስ ሊቆዩ የማይችሉ አሰፊላጊና አፋጣኝ ናቸው ብሎ ባመነባቸው ጉዳዮች ላይ ልዩ ዘገባ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል:
- <u>ሮ</u>.የአስተዳደሩ የፋይናንስ ቢሮ የአስተዳደሩን ያለፌውን በጀት ዓመት የመንግስት ገቢና ወጪ ሂሳብ ፣ ሀብትና ዕዳ እንዲሁም የመንግሥት **13HA** *ነ*ክ የሆኑ መረጃዎችን ሂሳብ ዘግቶ ዋና ሲልክ <u> ኦዲተ</u>ሩ የሂሳብ ሪፖርቱ በደረሰው በ አራት ወር ጊዜ ውስዋ ኦዲት በማድረግ በሪፖርቱ አስተያየቱን አክሎ ለፋይናንስ ለከተማው ይልካል፤ በግልባጭ ምክር ቤትና ከንቲባው ጽህፌት ቤት ያሳውቃል፤ ለምክር ቤት በሚያቀርበው ዓመታዊ ዘገባ ውስጥ ሪፖርቱ እንዲካተት ያደር.ኃል፤
- ፬. የአዲት ሪፖርት ለሚመለከታቸው አካላት ይልካል፤
- **፩. አዲተሮች ሲከተሉት የሚገባ የሙያ ስነ-**ምግባር መመሪያ ያወጣል፤ ተግባራዊነቱ ይከታተሳል፤ ዝርዝሩ ()*a*vav*S* ይወሰናል፤
- ፮. ተግባሩን በሚገባ ለማከናወን በሚያስችል አኳ*ጓን መስሪያ* ቤቱን ያደራጃል፣
- ፯. መስሪያ ቤቱ ለኦዲት ስራዎች አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ከውጭ የሙያ አገልግሎት ለማግኘት ከባለሙያዎች የአገልግሎት ግዥ መመሪያን በመከተልና የአዲት ስራዎችን በመዋዋል ውል ይፌፅማል፣ የተገኘውን የአገልግሎት በአዲት ውጤት 62°C4 አካትቶ ያወጣል፤
- Ĵ. ለስራው አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በቂ መመሪያ በመስጠትና በመቆጣጠር የአዲት እንደአማባቡ กๆล ስራ አዲተሮች ወይም በሌሎች የአዷት ባለሙያዎች እንዲከናወን ይወክላል፡፡

- 1. Submit a consolidated annual report to the City Council.
- 2. Where it is necessary, present special reports to the council before the unusual submission date of the annual report on matters believed to be necessary and prompt issues.
- 3. Review the annual report which the city government finance bureau submits to it closing the previous budget year revenue and expenditure, asset and liability, as well as government financial documents, and submit his comments thereof within 4 months from date of receiving such report; include the same in his annual report to be submitted to the City Council;
- 4. Send Auditing report to concerned organs;
- 5. Issue directives of professional ethics for auditors follow; to monitor its implementation. Details are determined by directive.
- 6. organize the office so as to enable him properly discharge his duties;
- 7. When the office considers it necessary for audit work, it will hire experts to obtain professional services from outside, by following service procurement laws and include the results of the service in the audit report;
- 8. when necessary for the work by providing adequate guidance and supervision it Designate the auditing to be performed by private auditors or other audit professionals as appropriate,

፲፪. የምክትል ዋና ኦዲተሮች ስልጣንና ተግባር

- ፩. የፋይናንስና ህ*ጋ*ዊነት ኦዲት ምክትል ዋና ኦዲተር ስልጣንና ተግባር፡-
 - ሀ) የመስሪያ ቤቱን የኦዲት ስራዎችን በማቀድ፣ በማደራጀት በመምራት፣ በማስተባበር እና በመቆጣጠር ዋና ኦዲተሩን ያግዛል፣
 - ለ) ዋና ኦዲተሩ በሌለ ጊዜ ተክቶ ተግባራቱን ያከናውናል፣
 - ሐ) በዋና ኦዲተሩ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፤

፪. የክዋኔና ገቢ ግብር ኦዲት ምክትል ዋና ኦዲተር

- ሀ) የመስሪያ ቤቱን ክዋኔና ገቢ ኦዲት ሥራዎችን በማቀድ በማደራጀት፣ በመምራት፣ በማስተባበር እና በመቆጣጠር ዋና ኦዲተሩን ያግዛል፣
- ለ) ዋና ኦዲተሩ በሌለ ጊዜ ተክቶ ተግባራቱን ያከናውናል፣
- ሐ) በአስተዳደሩ ዋና ኦዲተር የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያክናውናል፤

፲፫. ደመወዝና ጥቅጣጥቅም ክፍያ

- ፩. የዋና አዲተርና የምክትል ዋና አዲተሮች ደመወዝና ጥቅማ ጥቅም በመሥሪያ ቤቱ ተጠንቶ ለከተማው ምክር ቤት ቀርቦ የሚወሰን ይሆናል፤
- ፪. ዋና አዲተርና ምክትል ዋና አዲተሮች ከኃላፊነታቸው ሲነሱ ከኃላፊነት ለተነሱ ከፍተኛ የመንግስት ኃላፊዎች፣ የምክር ቤት አባላትና ዳኞች የሚያገኙዋቸውን መብቶችና ጥቅሞች ያገኛሉ።

፲፬. የሥራ ዘመን

- ፩. የዋና ኦዲተር የሥራ ዘመን በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁዋር ፫፻፷፩/፩ሺ፱፻፺፭ አንቀጽ ፳፮ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት ይሆናል፤
- ፪. የምክትል ዋና አዲተሮች የስራ ዘመን ፯ ዓመት ይሆናል፤
- ፫. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፪) የተመለከተው የሥራ ዘመን ቢኖርም ምክትል ዋና ኦዲተሮቹ በምክር ቤቱ ከታመነባቸው ለአንድ ተጨማሪ ጊዜ በድጋሜ ሲሾሙ ይችሳሉ፤
- ፬. ተሿሚው ከሃላፊነት ሲነሳ ወይም በስራ ዘመኑ ማብቂያ ሳይ እድሜው ለጡረታ ያልደረሰ ከሆነ የትምህርት ደረጃውና የሥራ ልምዱ ተጠብቆ በከተማ አስተዳደሩ መስሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅት ውስዋ እንዲመደብ ይደረጋል።

12. <u>Powers and Functions of the Deputy Auditor</u> Generals

- Powers and duties of Legality of finance audit deputy auditor general; Shall
 - A) Assist the audit operation by planning, organizing, leading, coordinating and supervising audit activities of the office;
 - B) Carry out duties of the auditor general in his absence,
 - C) Carryout other duties assigned by the Addis Ababa auditor general.
- 2. Powers and duties of Performance and Tax audit deputy auditor general; Shall
 - A) Assist the audit operation by planning, organizing, leading, coordinating and supervising Performance and Tax audit activities of the office;
 - B) Carry out duties of the auditor general in his absence,
 - C) Carryout other duties assigned by the Addis Ababa auditor general.

13. Salary, Allowances and pension Benefits

- 1. The salary, allowance and other benefits of the Auditor General and the Deputy Auditor Generals shall be studied by the office and approved by the city council.
- 2. When the Auditor General and Deputy Auditor Generals have removed from office they shall get the rights and benefits which are allowed for government officials, city council members and judges who are removed from office.

14. Tenure of service

- 1. The term of office of the auditor general shall be based on Sub-Article (3) of Article 26 of the Addis Ababa city government revised charter Proclamation number 361/2003;
- 2. The term of office of the deputy auditors general shall be six years;
- 3. Notwithstanding the term of office specified under Sub-Article (2) of this Article, the deputy auditors general may be appointed for one more time in the council approves same;
- 4. If the appointee is removed from office or he is not entitled for pension, he shall be assigned in a public office or public enterprise of the city government through considering his qualification and work experience;

፲፭. <u>ጽህፊት</u> ቤቱን ስለማደራጀት

- ፩. ጽህፌት ቤት ተጠሪነቱ ለዋናው ኦዲተር ሆኖ ይደራጃል፤
- ፪. የጽህፌት ቤቱ *ኃላ*ፊ በዋናው ኦዲተሩ አቅራቢነት በከንቲባው ይሾማል፡፡

፲፮. የጽህፊት ቤቱ ተማባርና ኃላፊነት

፩.የመስሪያ ቤቱን ዕቅድ ያዘጋጃል፤ ወቅቱን የጠበቀ የዕቅደ አፌጻጸም ሪፖርት አዘጋጅቶ ያቀርባል፤

- ፪. በአመታዊ የግዢ ዕቅድ መሰረት የንብረት ግዢዎችን ያስሬጽማል፤
- ፫. የሥራተኛ ቅ**ተር፣ ዝውውር፣ የደረጃ** እድገትና ስንብት ሥራ ይመራል፤
- ፬. የመስሪያ ቤቱ የሂሳብ ሰንዶች በአግባቡ መያዛቸውን ያረጋግጣል፤ የክፍያ ሂደቱ ፌጣንና ቀልጣፋ መሆኑን ያረጋግጣል፤
- ፩. የመስሪያ ቤቱ ንብረቶች በአግባ<u>ት</u> መያዛቸውን ያረ*ጋግጣ*ል፤

ሌሎች ከዋና ኦዲተር የሚሰጡትን ተግባራትን ያከናውናል።

፲፯. ተሿሚዎች ከኃላፊነት የሚነሱበት ሁኔታ

የከተማው ዋና ኦዲተር እና ምክትል ዋና ኦዲተሮች በሚከተሉት ሁኔታዎች በሾማቸው አካል ከኃላፊነት እንዲነሱ ሲደረግ ይችላል፦

- ፩. በሕመም ምክንያት ሥራውን በአግባ<u></u> ለማከናወን የማይችል መሆኑ ሲረ*ጋ*ገዋ፤
- ፪. ግልጽ የሆነ የሥራ ችሎታ ማነስ ወይም ቅልዋፍና መቀነስ፤
- ፫. በሥራው ላይ በሚያሳየው ቸልተኝነት ተፋተኛ ሲሆን ወይም ምግባረ ብልሹ ሆኖ ሲገኝ፤
- ፬. ሙስና መስራቱ ወይም ሕግን የሚባረር ሌላ ድርጊት መቆፀሙ ሲረ*ጋ*ገዋ፤
- <u>፩. የ</u> የ ለታ እድሜ ላይ ሲደርስ፤
- ፯. በገዛ ፌቃዱ ስራውን ለመልቀቅ በጽሑፍ ሲጠይቅ፤

15. Organizing the office

- The Office which is accountable to the Auditor General shall be organized;
- The head of the office is appointed by the mayor on the recommendation of the Auditor General.

16. Duties and Responsibilities of the Office

- 1. Prepares the office plan; Prepares and submits timely plan performance reports;
- 2. Executes asset purchases in accordance with the annual purchase plan;
- 3. Manages employee recruitment, transfer, promotion and dismissal;
- 4. Ensures that the accounting documents of the office are properly maintained; ensures that the payment process is fast and efficient;
- 5. Ensures that office assets are properly maintained Performs other duties as assigned by the Auditor General.

17. Removal of the officials of the Office

The auditor general of the deputy auditors general of the city government may be removed from office by the organ that appointed them due to the following conditions:

- 1. Inability to perform their duty due to apparent health condition;
- 2. while exhibiting clear incompetence or inefficiency;
- Lack of commitment to discharge responsibilities and for reasons of unethical practice;
- 4. Involvement in corruption or committing other unlawful act;
- 5. Attainment of pension age;
- 6. A written request for resignation

፯. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፩)፣ (፪)፣ (፫) እና (፩) ያሉት በዋና ኦዲተሩ ላይ ተ**ሬ**ፃሚ የሚሆኑት ጉዳዩ በሚመለከተው የምክር ቤቱ ቋሚ ኮሚቴ ተጣርቶ በምክር ቤቱ አሰጣጥ ሥነ-ስርዓት ተያጣመ የውሳኔ ሲረጋገጥ እና ለምክር ቤቱ ቀርቦ ውሳኔ ሲያገኝ ነው፤

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ቁጥር ፶ ሐምሌ ፲ ቀን ፪ሺ፲፬ ዓ.ም.

- ፰. በዚህ *አንቀጽ ን*ዑስ አንቀጽ (፩) *ያ*ሉት በምክትል ዋና ኦዲተሮች ላይ ተልጻሚ የሚሆኑት በዋና አዲተሩ ተጣርቶ ለምክር ቤት ቀርቦ ውሳኔ ሲያገኝ ነው፤
- **ያ.ተ**ቯሚው ስተሾ*መ*በት በከባድ ጥፋት ተጠርዋሮ ሲገኝ የከተማው ምክር ቤት ውሳኔ እስከሚሰዋበት ድረስ ከሦስት ወር ለማይበልጥ ጊዜ አግዶ ማቆየት ይችላል፡፡

፲፰. ተክቶ ስለመስራት

- ፩. በማናቸውም ምክንያት ዋና ኦዲተሩ ስራ ለዘለቄታው ሳይ የማይኖር መሆኑ ከተረጋገጠ ከምክትል ዋና አዲተሮች መካከል በቅድሚያ የተሾመው ስድስት ወር ሳልበለጠ ጊዜ ተክቶ የሚሰራ ይሆናል፤ ሹመታቸው በእኩል ቀን ከሆኑ የፋይናንስና ህጋዊነት አዲት ምክትል ተክቶ ይሰራል፤
- **፪. የዋና አዲተርና የምክትል ዋና አዲተሮች** ቦታ በተመሳሳይ ጊዜ ክፍት የሆነ እንደሆነ የምክር አሌ-ጉባዔ ከአዲት ቤቱ ዳይሬክተሮች መካከል ሶስት ወር **ሳልበለ**ጠ ጊዜ መድበ ሲያሠራ ይችላል።

7. The provisions from sub article (1),(2),(3)and (4) of this article shall be effective on the auditor general upon investigation by the concerned standing committee of the council and when decided by the council in accordance with its rules of decision procedure;

1981

- 8. The sub article (1) of this article shall be effective on deputy auditor general up on investigation by the general auditor and when decided by the mayor of the city;
- 9. The official may be suspended for not more than three months period until the city council pass decision, incase such official is found being suspected of grave offense:

18. Working in replacement

- 1. In the absence of the Auditor General permanently for any reason among the deputy general who was appointed earlier shall work by replacing Auditor general. When the date of appointment of both deputies is the same the Legality of finance audit deputy auditor general shall work by replacing the Auditor general for a period of not more than six months;
- 2. When the position of both deputies Auditor general's post is vacant at same time the speaker of the council may appoint for not more than three months from Audit directors.

ክፍል አምስት ልዩ ልዩ ድንጋኔዎች

፲፱. ገለልተኝነት

- ፩. ዋና አዲተር፣ ምክትል ዋና አዲተሮችና አዲተሮች **ኃላፊ**ነታቸውን በንጻንት ከማንኛውም ዘንድ どんむり ይወጡ ፓርቲ ነጻ መሆን አለባቸው፤
- હે. ઉત્તર አንጽ ንዑስ አንቀጽ (g) ተደነገገው ቢኖርም ተቯሚዎችም ባለሙያዎች በፖለቲካ ውስዋ መሳተፍ ከፈለጉ ሥራቸውን መልቀቅ አለባቸው፡፡

<u> ፳</u>. በጀትና የሂሳብ *ምርሙራ*

- ፩. ለመስሪያ ቤቱ ከተፈቀደው በጀት ውስዋ ድርሻው በየሩብ የየሶስት ФC በመስሪያ ቤቱ ስም በተከፈተው ባንክ አስቀድሞ *እንዲቀመ*ጥ ሂሳብ ውስጥ ያደርጋል፤ ያደረጋል፤
- <u>፪. የመስሪያ ቤቱ ሂሳብና ሥራ አ</u>ፈጻጸም አዲት በከተማው ምክር ቤት በሚሰየ*መ*ው **ባለልተኛ** አዲተር አዷት ይደርጋል፤አዲተሩም የአዲት ውጤቱን ለከተማው ምክር ቤት ያቀርባል፤ መስሪያ ቤቱም በቀረበው ሪፖርት ላይ አስተያየት ይሰጣል፡፡

፳፩. ስለ ሎጎ

መሥሪያ ቤቱ የራሱ ሎን ይኖረዋል፡፡

<u> ፳፪.</u> የኦዲት ስርዓት ወሰን እና የጊዜ ገደብ

- *፩. የዋና አዲተር መስሪያ* ቤት *አንድን ሂግብ አዲ*ት ሲያደርባ አንድ በአንድ፣ በዝርዝር ወይም አልፎ አልፎ የኦዲት ዘዴ በመጠቀም ይችሳል፤ ሆኖም ሊ*መረምር* የአያንዳንዱን ተቋም ሂጣብ ኦዲት አድርጎ በሚያቀርበው ሪፖርት ውስዋ የኦዲት ወሰኑን፣ ዘዴውን፣ ሁኔታውንና ዋልቀቱን መግለፅ አለበት፤
- <u> ፪</u>. የአስተዳደሩ ዋና *ኦዲተር መስሪያ* ቤት የሚያደርጋቸው ምርመራዎች ከማመረምረው በጀት ዓመት ወደ ኋላ ስሁለት የበጀት አመታት ማለፍ የለበትም፤ ነገር ግን ወንጀል መፈጸሙን ያመነ እንደሆነ ወደ ኋላ ያለን ጉዳይ አዲት ሲያደርግ ይችላል፤
- ፫. የአስተዳደሩ ዋና አዲተር መስሪያ ቤት የሂግብ ምርመራ ሲያደርግ በአለም አቀፍ የአዲት ደረጃ መሠረት ይሆናል፡፡

PART FIVE MISCELLANEOUS PROVISIONS

19. Impartiality

- 1. The Auditor General, Deputy Auditors Generals and Auditors must be neutral from any political party in order to carry out their duties freely;
- 2. Notwithstanding the provisions of sub article (1) of this article, both appointees and professionals must resign if they wish to participate in politics.

20. Budget and Audit

- 1. A proportionate quarterly appropriation of the approved budget of the Office of the Auditor General shall be deposited in advance in the bank account opened in the name of the Office of the Auditor General.
- 2. The accounts of the Office of the Auditor General shall be audited by a body to be designated by the council. It will submit the audit results to the city council. The office shall comment on the submitted report.

21. Logo

The office will have its own logo.

22. Scope and time limit of audit system

- 1. When auditing an account, the Office of the Auditor General may examine one by one, in detail, or using an occasional audit method; However, in the report that he submits as an audit of the accounts of each institution, he must describe the audit decision, the method, the situation and the depth;
- 2. The Auditor General shall not perform audits covering beyond a period of two fiscal years prior to the fiscal year up on which the audit is to be performed unless he believes that a crime has been committed.
- 3. The Auditor General shall carry out audits based on international standard on auditing (ISA).

76

§. የዋና አዲተር መስሪያ ቤት አዲተሮች ወኪሎች ለአዲት ጠቃማና ወይም ማስረጃዎች፣ አስፈላጊ የሚመስሏቸውን መዘክሮች፣ መዝባቦች፣ ለአዶችና ወይም ኤሌክትሮኒክስ የጽሁፍ፣ የቃል መረጃዎችን ሲጠይቁ የተጠየቀው ግለሰብ ፣ *ሥራተኛ ወይም ኃላፊ በትክክ*ልና በተሟላ ወዲያውኑ የማቅረብ አኳኋን አለበት፤

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ቁጥር ፶ ሐምሌ ፲ ቀን ፪ሺ፲፬ ዓ.ም.

- <u>፪. የዋና አዲተር መ</u>ስሪያ ቤት እንዲቆጣጠር በዚህ አዋጅ ስልጣን የተሰጠው ወይም ንበረት የተረከበ፣ ወጪ ያደረገ፣ የክፈለ እንዲሁም ለሂሳቡ ወይም ለሥራው *ኃላ*ፊ የሆነ *ማን*ኛውም ነባር ወይም አዲስ *ኃላፊ* ወይም ሰራተኛ ሲጠየቅ ያለውን ሂሳብ አፈጻጸም ኦዲት የማስደረባ ግዴታ አለበት ፤
- ፫. በኦዲት ተደራጊ መስሪያ ቤቱ አዲስ የተመደበ ኃላፊ ወይም ሥራተኛ ቀድሞ ሠራተኛ ከሃበረው うりん ወይም አጅ ተሰርተው የተጠናቀቁ አና ተጀምረው ሥራዎችን ያሳለቁ ለአዲት ሲመየቅ ማቅረብ እና አዲት የማስደረግ አለበት፣
- ፬. ኦዲት ተደራጊ መስሪያ ቤቶች በዋና *አዲተር መስሪያ* ቤት በተሳኩ የ*አዲት* ሪፖርቶች በተገለፁ ግኝቶች ላይ ተገቢውን የእርምት እርምጃ እንዲወስዱ በተሰጠው የማሻሻያ ሃሣቦችና አስተያየቶች መሠረት ከ 15 ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ አርምጃ የመውሰድ ግዴታ አለባቸው፤ የወሰዱትን አርም<mark>ጃ</mark> ለመውሰድ ካልቻሉ አና ምክንያቱን በመግለጽ ለአስተዳደሩ ዋና *አዲተር መስሪያ* ቤት ከላይ በተጠቀሰው የጊዜ ገደብ ውስጥ ማሳወቅ አለባቸው፤
- *፩. ማንኛውም አዲት ተደራጊ መስሪያ* ቤት የዋና አዲተር መስሪያ ቤት ተግባርና ለመወጣት ይቻለው うりるりおう ዘንድ አዲተር የመደበው ስራውን ለማካሄድ የሚያስችለው የተሟላ A.C አዘጋጅቶ የመስጠት ግዴታ አለበት፤
- ኔ. የከተማው ዋና አዲተር መስሪያ ቤት ምክር ቤት በሚያቀርበው ለአስተዳደሩ ሪፖርት ድክመት የታየበት መስሪያ ቤት ኃላፊ በታዩት ድክመቶች ላይ የወሰደውን የማስተካከያ አርም<mark>ጃ</mark> ለምክር ቤቱና ለአስተዳደሩ ዋና *መስሪያ* ቤት የማሣወቅ **ግዴታ አለበት**፡፡

23. Duties of Persons to be Audited

- 1)When the auditors or agents of the Auditor General's Office request evidence, records, records, documents and other written, oral or electronic information that they consider important and necessary for the audit, the requested individual, employee or official is obliged to provide it immediately in a correct and complete manner.
- 2) Any existing or new officer or employee who has received, expended, paid the money or assets authorized by this decree to supervise, and who is in charge of the account or work, is obliged to conduct an audit of the performance of the account when requested;
- 3) A newly assigned officer or employee of the audit organization is obliged to submit and audit the completed and unfinished works of the former officer or employee when requested for audit:
- 4) Auditing offices are obliged to take appropriate corrective action on the findings of the audit reports sent by the Office of the Auditor General, in accordance with the suggestions and suggestions for improvement within 15 days; They must inform the Office of the Auditor General of the Administration within the time limit mentioned above, stating the action they have taken and the reasons for failing to take it;
- 5) Any audit organization office is obliged to prepare and provide a complete office to enable the appointed auditor to carry out the duties and responsibilities of the office of the Auditor General:
- 6) The head of any audited office, whose weaknesses were commented in the report of the Auditor General submitted to the city council, shall have the duty to take appropriate remedial measures and inform the same to the council and the Auditor General.

<u> ፳፬. የማሣወቅ ግዴታ</u>

- ፩. የከተማው ዋና ኦዲተር መስሪያ ቤት የኦዲት ስራ በሚያከናውንበት ጊዜ ወንጀል መፈፀሙን የሚያመሳክት ጉዳይ ያገኘ እንደሆነ ለሚመለከተው ፍትህ አካል ያሳውቃል፤ ውጤቱን በመከታተል ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባል፤
- ጀ. በቀጥታ ጉዳዩ የሚመለከተው የመንግስት መስሪያ ቤት ወይም በአስተዳደሩ የተወከለ አካል የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲያጋዋሙ ሳይዘገይ ለከተማው ዋና ኦዲተር መስሪያ ቤት የመግለጽ ግዴታ አለበት፡-
 - ሀ) በፋይናንስ አስተዳደር ስርዓቱ ላይ መሥረታዊ ለውጥ ሊያስከትሉ የሚችሉ ድርጅታዊ ወይም ሌሎች እርምጃዎችን በስራ ላይ ለማዋል ሲያቅዱ፤
 - ለ) በጀት አያያዝን፣ የንብረት አስተዳደር ወይም ከመንግስት ገቢና ክፍያ ጋር የተያያዙ ጠቅሳሳ ደንቦች ወይም መመሪያዎችን ሲያወጡ፤
 - ሐ) የከተማ አስተዳደሩን የሚመለከቱ በኦዲት መስሪያ ቤቱ ስልጣን ስር የሚወድቁ ስምምነቶች እና ውሎች ሲፈፀሙ ወይም መሠረታዊ ለውጥ ሲደረግባቸው ወይም ሲቋረጥ፤
 - መ) ከከተማው አስተዳደር ውጪ ካሉ አካላት ,ንር የከተማውን የበጀት አስተዳደር የሚመለከቱ ስምምነቶች ሲ*ል*ፀሙ፡፡፡

ኛ፩. <u>የኦዲት ባለሞያዎች የሙያ ሥነ-ምግባርና የሙያ</u> ከለላ

- ፩. የመስሪያ ቤቱ ኦዲተሮች ዋና ኦዲተሩ የሚያወጣውን የሙያ ስነ-ምግባር ደንብ ላይ የሚደነገጉትን ድንጋጌዎች አክብረው የመስራት ግዴታ አለባቸው፤
- ፪. በመስሪያ ቤቱ ውስጥ ተቀጥረው ወይም ተመድበው የሚያገለግሉ አዲተሮች መስሪያ ቤቱ ከአገር አቀፍ የሙያው ስነ-ምግባር ደንብ ጋር በተገናዝበ ሁኔታ የሚያወጣውን የሥነ-ምግባር መመሪያ አክብረው የመስራት ግዴታ አለባቸው፤
- ፫. የሙያ ልቃድ ይዘው በከተማ አስተዳደሩ መስሪያ ቤቶችና የልጣት ድርጅቶች ውስዋ በውጭ ኦዲተርነት ተሰይመው የሚያገለግለ የግል ኦዲተሮች መስሪያ ቤቱ ከአገር አቀፍ የሙያው ስነ-ምግባር ደንብ ጋር በተገናዘበ ሁኔታ የሚያወጣውን የሥነ-ምግባር መመሪያ አክብረው የመስራት ግዴታ አለባቸው፤
- ፬. ዋና አዲተሩ፣ ምክትል ዋና አዲተሮች እና አዲተሮች የተሰጣቸውን ኃላፊነት ለመወጣት ለሙያው የተቀመጠ የአዲት መመዘኛ እና በአለም አቀፍ የአዲት መለኪያዎች መሰረት አድርጎ በሚሰጠው የአዲት አስተያየት ምክንያት በወንጀልም ሆነ በፍትሐብሄር አይከሰስም፤

24. Duty to notify

- 1) The Office of the Auditor General shall notify the relevant justice body if it finds any case indicating that a crime has been committed while performing its audit work, shall Follow up and report to outcome to the council;
- 2) The government office directly concerned with the matter or a body represented by the administration has the obligation to notify without delayance the following situations to the office of the Auditor General:-
 - A) When planning to implement organizational or other measures that may result in fundamental changes to the financial management system;
 - B) When issuing general directives or regulations relating to budget management, asset management or government revenue and payments;
 - C) When agreements related to the city administration and falls under powers of the office of the Auditor general are established, modified fundamentally or terminated;
 - D) When agreements concerning the city's budget management are made with entities other than the city administration.

25. <u>Professional ethics and professional</u> protection of audit professionals

- 1) The office's auditors are obliged to comply with the provisions of the professional code of conduct issued by the Auditor general;
- 2) Auditors who are employed or assigned to the office are obliged to work in compliance with the ethical guidelines issued by the office in accordance with the national code of ethics of the profession;
- 3) Private auditors who are appointed as external auditors in the city administration offices and government enterprises with a professional license are obliged to work in compliance with the ethical guidelines issued by the office in accordance with the national code of ethics of the profession;
- 4) The Auditor General, deputy Auditor Generals and auditors shall not be prosecuted either criminally or civilly because of the audit opinion given based on the auditing standards set for the profession and the international auditing standards;

- ለከተማው ፭. አስተዳደር ምክር ቤት በዋና ዋና ተዘጋጅተው አዲተሩ ወይም አዲተሩን በሚተካው አካል የሚቀርቡ ሪፖርቶች የምክር ቤቱ ሪፖርት አካል ሆነው ይቆጠራሉ፤ በእንዚህ *ሪፖርቶች መነሻነት* በዋና አዲተሩም ሆነ በሚተካው ላይ ምንም ዓይነት ክሶች የፍትሐብሔርም 1P5 የወንጀል አይመሠረቱም፤

- *፩. ማን*ኛውም ሰው
 - ሀ) በከተማው ዋና አዲተር በቀጥታ ወይም በኦዲተሮቹ ወይም በወኪሎች አማካይነት ለአዲተ *እንዲቀርብ*ለት ስራ የሚጠይቀውን መጻሐፍት፣ መዘክሮች፣ መዝገቦች ሰንዶችና ትማል የጽሑፍ ወይም መረጃዎች የቃል ያለበቂ ምክንያት በወቅቱ ያሳቀረበ፣ ወይም
 - ለ) ለመስሪያ ቤቱ አዲተሮች ወይም ለወኪሎች ሀሰተኛ መሆኑን እያወቀ ሀሰተኛ መረጃ የሰጠ ወይም እውነተኛ መሆኑን ለማመን ምክንያት ሳይኖረው ማንኛውንም አይነት መረጃ የሰጠ፡ወይም
 - ሐ) የከተማውን ዋና ኦዲተር *መ*ስሪያ ቤት ስራ በሚገባ እንዳይከናወን ያሰናከለ፣ ወይም
 - መ) ያለበቂ ምክንያት በከተማው ዋና ኦዲተር መስሪያ ቤት በቀረቡ ኦዲት ሪፖርቶች በተሰጡ የማሻሻያ አስተያየቶችና ሃሳቦች ላይ በወቅቱ እርምጃ ያልወሰደ ወይም በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት መሬፀም ሲኖርበት ለመሬፀም ፌቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ፣ እንደሆነ አግባብ ባለው ሕግ ይቀጣል።

- 5)Reports prepared for the city management council and submitted by the Auditor General or the body replacing the Auditor General shall be considered part of the council's report; No civil or criminal charges shall be filed against the auditor-general or his successor based on these reports;
- 6) When the auditors encounter security problems in the course of their work, or when the office believes that they will, they arrange conditions for them to be provided with independent security protection by the officials of the office.

26.Offense and punishment

- 1. Anyone
- A) Who did not submit the books, records, records, documents and other written or oral information requested by the Auditor General of the administration directly or through his auditors or agents for audit work, or
- B) Gives false information to the office's auditors or agents, knowing it is false, or gives any information without reason to believe it to be true, or
- C) Who hinders the work of the Auditor general's office from being carried out properly, or
- D) Those who do not take timely action on the improvement comments and suggestions given in the audit reports submitted by the Office of the Auditor General of the Administration without sufficient reason or who are not willing to do it when they have to do it according to the provisions of this decree, will be punished according to the relevant law.

g. ማንኛውም አዲተር

- ሀ) የስራ ግዴታውን ለመፈፀም ወይም በኃላፊነቱ ወይም በስራ ግዴታው ማድረግ የሚገባውን ሳስማድረግ ø.e.go ማድረግ የማይገባውን ለማድረግ ስውታ፣ ገንዘብ ወይም ጥቅም እንዲሰጠው የጠየቀ የተስፋ ቃል የተቀበለ ወይም የቀረበለትን የወሰዱ፣ ወይም
- ለ) ለሚያደርገው የሂሳብ ምርመራ ተመርጣሪው ያቀረበለት ሰንድ ሐዕተኛ መሆኑን ኢያወቀ **እንደ**ትክክለኛ ከያዘለት ሰንድ ወይም ትክክለኛነቱን ኢያወቀ ተለዘዲሰ የሚገባውን ሰንድ ሳይቀበለው የቀረ፣ ወይም
- ሐ) የአስተዳደሩን ገንዘብ ያምበረበረ ወይም ሌላ ሰው እንዲያምበረብር ሁኔታዎችን በማመቻቸት የተባበረ ወይም ያሴረ፣ ወይም
- ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለራሱ ለማግኘት ወይም ለሌላ ሰው ለማስገኘት ሰውን ወይም ሌሳ ለመጉዳት በማሰብ፣ በተመርማሪው መጻሕፍት፣ መዘክር፣ የቀረበለትን መዝገበች፣ ዕንዶችና ሌሎች ማንኛውም መረጃዎች **እንዲጠ**ፋ ያደረገ ወይም ወደ ሐሰት የለወጠ **እንዲለወ**ጡ ወይም ያደረገ፣ አማባብ እንደሆነ ባለው ሕግ ይቀጣል::

<u>፳፯.</u> የመተባበር ግዴታ

መስሪያ ቤቱ ስልጣኑን እና ተግባሩን ስራ **እንዲችል** ማንኛውም ላይ ስማዋል መስሪያ ቤት ወይም ድርጅት የመንግስት እንዲሁም የመንግስት *ሥራተኛ* ድጋፍ እንዲሰጥ ሲጠየቅ አስፌላጊው ድጋፍ የመስጠት ግዴታ አለበት፤

2. Any auditor

A) Accepts or accepts a promise to be given a gift, money or other benefit in order to perform his work duties or not to do what he should do or do what he should not do in his responsibilities or work duties, or

1986

- B) If the document presented to him by the auditor for his accounting examination is false, knowing that it is a valid document, or knowing its validity, he does not accept a document that he should have kept, or
- C) Has defrauded the administration or conspired or conspired to facilitate the defrauding of another person, or
- D) Any person who destroys or falsifies books, records, documents and any other information provided to him by the investigator with the intention of obtaining an improper benefit for himself or for another person or causing harm to another person, will be punished according to the relevant law.

27 .Duty to cooperate

All offices, enterprises and public servants when requested shall co-operate in providing necessary support to enable the office to exercise its power and responsibility.

፳፰ ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

§. ምክር ቤቱ ይህን አዋጅ ለማስፌጸም ደንብ ያወጣል፤

g.መስሪያ ቤቱ ይህን አዋጅ እና በዚህ አዋጅ መሰረት የሚወጣውን ደንብ ለማስሬጸም መመሪያ ያወጣል ።

<u>ኛ፱. የተሻሩና ተፈፃሚነት የማይኖራቸው ሕጎች</u>

፩. የአዲስ አበባ ከተማ ዋና አዲተርን እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር <u> ፳፱/፪ሺ፬ እና ማሻሻያው አዋጅ</u> ቁጥC ጃ፱/፪ሺ፲፪በዚህ አዋጅ ተሽረዋል፡፡

የ.ከዚህ አዋጅ *ጋ***ር የሚቃረን ማንኛውም** የአስተዳደሩ አዋጅ፣ ደንብ፣ ወይም ልማዳዊ አሥራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተሸፊኑ ጉዳዮች ላይ ተልፃሚነት አይኖራቸውም::

፴. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከሐምሌ ፲ ቀን ፪ሺ፲፬ 9.50 ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ሐምሌ ፲ ቀን ፪ሺ፲፬ ዓ.ም. አዳነች አቤቤ

የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

28. Power to Issue Regulations and directives

- 1. The council will issue necessary regulation to implement this Proclamation;
- 2. The office will issue Directive to implement this proclamation and the regulation issued pursuant to this proclamation.

29. Inapplicable Laws

- 1) Proclamation No. 29/2012 issued to re-establish the Auditor General of Addis Ababa and the amendment Proclamation No. 69/2020, are hereby repealed.
- 2) No city administration proclamation, regulations, directives or practice shall, in so far as it is inconsistent with this Proclamation, be applicable with respect to matters provided for by this Proclamation.

30. Effective Date

This proclamation shall come into force as of July 17, 2022.

Done at Addis Ababa, this July 17, 2022

Adanech Abiebie

Mayor of Addis Ababa City